AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 146. CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JUNE 23rd, 1930. LETO XXXII.—VOL.XXXII.

V Detroitu so zaprli mnogo oseb radi silnih zločinov

Detroit, 21. junija. Joseph Laman je danes na sodniji pripovedoval o delovanju njegove druhali, ki je skozi zadnjih deset let odpeljavala premožne ljudi v Detroitu, izsiljevala iz njih denar, in če niso plačali, so bili enostavno umorjeni. Laman je bil vodja te zločinske druhali, toda je bil prvi prijet. Dolgo časa se je obotavljal na sodniji, a končno je začel vseeno govoriti. Družba je skoro nemoteno poslovala tekom zadnjih deset let. Včeraj so prijeli radi izpovedi Lamana 6 oseb, danes pa nadaljnih pet. K tej skupini se je prištevalo tudi več mladih žensk. Joseph Laman je bil obsojen v 40 letni zapor radi odpeljave nekega bogatega butlegerja, dočim je bilo pet njegovih pomagačev obsojenih v dosmrtni zapor radi odpeljave in umora nekega Cassa, ki je lansko leto povzročilo toliko senzacije po vsej Ameriki. Lansko leto je bil odpeljan tudi petletni Jacke Thompson, sin bogatega prodajalca zemljišč. Tri tedne ga je banda držala, predno je bil rešen od policije, potem ko je oče plačal $27,000 odkupnine gangi, kateri je načeljeval Laman. Krivci so bili obsojeni na 60 let zapora.

Star zdravnik obsojen v dosmrtno ječo

Lawrence, Kans., 21. junija. Dr. S. O. Netherton, star 62 let, zdravnik v pokoju, je bil danes obsojen na dosmrtni zapor, ker je v letu 1928 umoril svojo ženo. Prvotno je zdravnik trdil, da je bila njegova žena ustreljena od roparjev, toda pozneje se je državnemu pravdniku posrečilo dokazati, da je morilec dr. Netherton, ki je svojo ženo umoril, da bi dobil po njej $100,000, katere je ona podedovala po svoji materi.

Slovenski radio klub

Pri svoji seji v petek večer je Slovenski radio klub izvolil sledeče uradnike: Mr. Krist Mandel, predsednik; Mr. Louis J. Pirc, tajnik; Mr. John J. Grdina, blagajnik; Mr. Frank Černe in Frank Grdina, nadzornika. Dr. William J. Lausche, ravnatelj programa in glasbeni direktor. Slovenski radio program se začne v nedeljo 16. novembra, in se bo vršil od 2. do 3. ure popoldne do Velikonoči.

Tožene lekarne

Zvezni prosekutor v Clevelandu je naperil proti trem lekarnam tožbo za plačilo davkov, ki znašajo v vsakem slučaju $1,554.00. Omenjeni lekarnarji so namreč v letu 1924 v svojih lekarnah, poleg zdravil, prodajali tudi žganje, kar je protipostavno, razven če se proda žganje z zdravniškim predpisom.

Živalska razstva

Na St. Clair Ave., blizu 3. ceste je nekdo razstavil ogromnega morskega soma, ki pa je bil že več let mrtev. Toda v City Hall je prišlo toliko protestov, da je direktor Barry zapovedal "beštijo" nemudoma spraviti s pota, zlasti ker je dobil tudi prošnjo, da nekdo razstavi pred City Hallom slona, in nekdo drugi je hotel prirediti razstavo opic pred novim sodniskim poslopjem.

General Electric Co. namerava zavarovati proti brezposelnosti

Schenectady, 21. junija. General Electric družba v tem mestu namerava zavarovati svoje uslužbence proti brezposelnosti. Po načrtih kompanije bi dobivali delavci, kadar bi zgubili delo, $20.00 na teden, toda ne več kot deset tednov v enem letu. Ob istem času se peča kompanija z načrtom, da kolikor mogoče stabilizira svojo industrijo. Kadar se vračajo boljši časi, tedaj bo kolikor mogoče počasi sprejemala nove delavce, dočim bo ob slabih časih odlašala z odpuščanjem delavcem do skrajnosti. Načrt zavarovanja proti brezposelnosti se bo upeljal v vseh delavnicah kompanije, kjer glasuje 60 procentov delavcev za načrt. Kompanija in delavci plačujejo enake deleže v posebni tozadevni fond. Uslužbenci bi plačevali mesečno en procent od svoje plače skozi tri leta, nakar nehajo plačevati. Plačujejo pa le, ako delajo vsaj 6 mesecev v letu. Ob času brezposelnosti oni delavci, ki ne delajo, tudi ne plačujejo v fond, dočim plačujejo oni, ki delajo, od predsednika navzdol, dva procenta svoje plače, da pomagajo brezposelnim.

Cene na borzi se nekoliko dvigajo

New York, 20. junija. — Potem ko so cene na borzi v tem mestu kot tudi drugod padale dva dni, si je denarni trg nekoliko opomogel, in cene delnicam ne samo, da ne padajo, pač pa so se v gotovih slučajih tudi nekoliko dvignile, vendar ljudstvo še ni dobilo pravega zaupanja v denarni trg.

Lepo število ameriških državljanov

V petek, 20. junija, se je na zvezni sodniji vršilo zaslišanje za podelitev državljanske pravice in sledeči naši ljudje so postali ameriški državljani: Maria Spilar, Max Želodec, Vincenc Godina, John Derganc, Louis Kunstel, Toni Mulec, Ivan Frančič, Martin Štefanič, Frances Fortuna, Julia Bedlich, Jos. Smičiklas, Milan Jovich, Mike Kop, Rozalija Kling, Elizabeth Peikert, Joseph Jong, Julia Tekač, Louis Sabatovich, John Caran, Rozalija Zorn in Frank Klein, skupaj 21 novih državljanov. Zadnjič izkazanih 96, danes 21, skupaj 117 novih naših državljanov v letošnjem letu. Vsem prav iskrene čestitke!

1,300 marinov je zopet v Nicaragui

Washington, 21. junija. Novembra meseca se v republiki Nicaragua vršijo volitve, in ameriški vojaki bodo pomagali nadzirati tedaj nemirne duhove. Že sedaj ima Amerika v Nicaragui 700 vojakov, in nadaljnih 700 jih bo odposlanih tja v kratkem.

Ford postavil varščino za dečka

Detroit, 20. junija. — Henry Ford je danes postavil varščino za James Patersona, bivšega uslužbenca banke, ki je poneveril $1000. Pravi, da je denar dal svojemu dekletu. Ford se je zanimal za njegov slučaj in mu dal delo v svoji tovarni, da lahko banki odplača, kar je poneveril.

Col. Charles A. Lindbergh je dobil v nedeljo—Lindbergha

Razstrelba v bolnici. 275 bolnikov je bilo s težavo rešenih

Atlanta, Ga., 21. junija. V X-žarki sobi tukajšne mestne bolnišnice, je nastala danes eksplozija, in le s težavo so rešili 275 zamorskih bolnikov iz bolnice, predno bi imela nastati katastrofa, enaka oni, ki se je pripetila maja meseca lanskega leta na clevelandski kliniki. Vnele so se fotografične filme, in takoj je nastala razstrelba. Gost, rumenkast dim se je začel širiti po poslopju. Dva policista sta se nahajala ob času razstrelbe pred bolnico. Razstrelba je oba vrgla na tla, toda ostala sta nepoškodovana in sta pomagala na lice mesta dospelim ognjegascem reševati bolnike iz poslopja. Eno uro potem, ko je nastala razstrelba so ognjegasci imeli ogenj že pod kontrolo. Šest časnikarskih poročevalcev, ki so dospeli na lice mesta in so se podali v poslopje, napolnjeno z dimom, se je onesvestilo in so jih morali odnesti na nosilnicah na prosto, kjer so pa kmalu zopet prišli k sebi in hiteli sporočat svojim časopisom o dogodku. Vnetje filmov je povzročila pokvarjena električna žica.

Je mlad, pa zna

Policija v Clevelandu je včeraj prijela komaj 14 let starega dečka, ki je priznal, da je tekom zadnjih petih tednov ukradel 17 avtomobilov. Dobili so ga včeraj v podstrešju doma staršev na zapadni strani mesta.

Študije v New Yorku

Mrs. Josephine Zorman, soproga odvetnika Mr. Jos. Zormana, je te dni odpotovala v New York, kjer se bo posvetila sociologičnim študijam. V New Yorku ostane 10 tednov.

"Pijanec" imenovan za ameriškega poslanika pri kanadski vladi

Washington, 21. junija. Zvezni senat je včeraj potrdil imenovanje Hanforda McNider za ameriškega poslanika pri kanadski vladi, potem ko ga je imenoval senator Brookhart iz države Iowa, odkoder tudi McNider prihaja, kot "voditelja pijane tolpe članov American Legion." Brookhart je presenetil senat s trditvijo, da je McNider velik pijanec, in da je na konvencijah American Legion bil na čelu vsemu pijančevanju. Senatorju Brookhart je pa odgovarjal senator Steck iz iste države, ki je kričal v senatni zbornici, da Brookhart ne ve kaj govori, in da je Brookhart navaden opravljivec. Senatorji so mirno poslušali te osebne napade, in ko je bilo konec debate, so skoro enoglasno potrdili "pijanca" McNider za ameriškega poslanika v Kanadi. Med McNiderjem in senatorjem Brookhart vlada še staro sovraštvo izza onih dni, ko je bil McNider pomožni vojni tajnik.

Kopalne obleke

Direktor parkov je naročil stražnikom v parkih, da pazijo, da so kopalne obleke take, kot jih predpisuje mestna uprava. Nastala je namreč kopalna sezona, in treba je gledati, da se kje morala ne ruši. V splošnem so ljudje jako spodobno oblečeni.

Delegati

Društvo sv. Jožefa št. 169 K. S. K. J. je za XVII. redno konvencijo Jednote izvolilo sledeče delegate in delegatinje: Rev. Slaje, Mr. Chas. Krall, Mr. George Panchur, Mr. Frank Kovačič, Mrs. Hribar in Miss Alice Kastelic.

Odlični ameriški zrakoplovec Lindbergh je postal oče v nedeljo

Englewood, N. J., 22. junija. Družina Charles A. Lindbergh je dobila danes popoldne ob 3:15 prvega otroka in sicer sinkota. Otrok je tehtal pri rojstvu 7 funtov in tri četrt. Po čudnem naključju je naneslo, da je bil Lindberghov sin rojen ravno na rojstni dan matere in je gospa štorklja prišla z malim Lindberghom v isto hišo, kjer je bila tudi njegova mati rojena. Mati je nameravala danes prirediti prijateljski sestanek, toda je prihod malega Lindbergha vse skupaj preprečil. Oba, mati in otrok sta zdrava. Col. Lindbergh je bil miren in resen, ko so mu povedali novico, a videti je bilo, da je srčno vesel prihoda "prestolonaslednika." Toliko bolj je pa bil radosten Dwight Morrow, oče Lindberghove soproge, ki je kandidat za zveznega senatorja države New Jersey. Pet zdravnikov je bilo navzočih pri postelji Mrs. Lindbergh, ko je teta štorklja napovedala svoj prihod. Eno uro potem, ko je prišel sin na svet, je stari oče, Dwight Morrow, obiskal župana mesteca, kjer družina stanuje, in mu povedal: "Mr. Thompson (župan), povedati vam imam veselo novico, da sem postal stari oče. Toda nikomur tega ne povejte!" Tako je novica prišla v svet.

Smrtna kosa

V nedeljo zjutraj je preminula po kratki bolezni Mary Perko, 995 Maud St., blizu St. Clair Ave. in 79. ceste. Zapušča soproga in enega sina, starše in dva brata. Podrobnosti jutri.

Poroka

Poročil se je James Jert, starejši sin družine James Jert, 720 E. 93rd St., z Miss Helen Varner, 786 E. 99th St. Iskrene čestitke!

Romunski kralj hoče upeljati vlado po ameriškem sistemu

Bukarest, 20. junija. Novi romunski kralj Karl II se je izjavil, da želi upeljati v svoji državi ameriški duh, in ob istem času pa obdržati tradicijo romunskega naroda. Kralj je sprejel danes ameriške časnikarje, katerim je govoril o svojih načrtih za bodočnost. Obenem je pa govoril, kako bo vzgojil svojega 8 letnega sina Mihaela, ki je doslej nosil naslov "romunski kralj." Kot poročajo ameriški časnikarji, kralj Karl nima več istega izraza na obrazu kot ko je hodil po svetu kot zaljubljeni princ. Vidi se mu, da ga že težijo državni posli, ker nosi odgovornost, kajti od uspeha njegove vlade ali neuspeha, je odvisna tudi njegova bodočnost. Napram časnikarjem se je izjavil, da bo gledal, da bo njegova vlada popolnoma ustavna. Prisegel je, da bo spolnoval vse obstoječe postave. Izjavil je, da bo spoštoval demokracijo, ker je prepričan, da so dnevi absolutne in diktatorske vlade minuli. Kralj je nadalje izjavil, da občuduje ameriško ustavo, in da bi rad videl, da se upelje mnogo ameriških točk iz ameriške ustave v romunsko ustavo. Želi modernizirati romunski administrativni sistem, želi upeljati mnogo novih šol in dati narodu vso izobrazbo, ki je mogoča. Rekel je, da je nasprotnik birokratičnega sistema. Mnogo se je naučil demokracije, ko je pet let bival v Franciji v pregnanstvu. Končno je izjavil, da bo v kratkem obiskal Zedinjene države, kjer bi rad za par mesecev študiral ameriški sistem trgovine in vlade.

Piknik v Genevi

Društvo Žužemberk je sklenilo, da priredi na dan 4. julija svoj piknik pri svojem sobratu Mr. Košičku, na njegovih prijaznih farmah. Kdor ima le čas in je prost, naj pride gotovo, ker bo imel dovolj lepe in zdrave zabave v prosti naravi. Do Košičkove farme pridete, ako se pripeljete do Geneva, Ohio, kjer v sredini mesta obrnete po route št. 45 in sledite po tej poti do farme, kjer boste dobili znak, kje se ustaviti.

Jako važna razsodba

Najvišja državna sodnija je te dni razsodila, da so lastniki hiš ravno tako odgovorni za poškodbe, kot njih najemniki. William Jones, ki je bil zaposljen pri Pearlman Furniture Co., 4841 Woodland Ave., je padel v elevatorju in se močno poškodoval. Tvrdka je tožila, češ, da ona ni lastnica hiše in elevatorja, toda sodnija je odločila, da v slučaju nesreče v hiši je lastnik hiše kot tudi najemnik ravno tako odgovoren. Jones je dobil $8,000 odškodnine.

Mestni stadion

Ta teden pričnejo z resnimi deli za zgradnjo mestnega stadiona, za katerega so ljudje že pred tremi leti dovolili $2,000,000, toda so razne tožbe po sodnijah zavlačevale gradnjo. V pondeljek začnejo kopati temelj, kar bo veljalo $29,400, nakar začnejo s konkretnimi deli. Delo bo vzelo eno leto. V stadionu bo prostora za 80,000 oseb.

Policija je baje prišla na sled morilcu časnikarskega poročevalca

Chicago, 22. junija. Policija je prišla na sled morilcu časnikarskega poročevalca Lingle. Začela je divjo gonjo, da aretira štiri osebe, ki so v zvezi z umorom, in izmed katerih se imenuje James (Red) Forsythe kot pravi morilec, ki je pred 13. dnevi napadel Lingla na Michigan Ave. in ga ustrelil. Drugi pajdaš je Frank Foster, lastnik revolverja, s katerim je Forsythe ustrelil Lingla. Forsythe je mlad, lep človek, s plavimi lasmi, star šele 24 let, toda poznan kot jako nevaren zločinec. Bil je pristaš Caponijeve druhali. Policija je prepričana, da bo dobila morilca v roke sedaj, ko je znana njegova identiteta.

Habsburžani zgubijo svoje posestvo

Varšava, 20. junija. — Obupni poskusi Habsburgovcev, da bi prišli v zopetno posest obširnih posestev v Tešenu, ki pripada danes Poljski, so se končno veljavno izjalovili. Posestva so vredna 10 milijonov dolarjev. Poljska vlada je glasom St. Germainske pogodbe posestva enoglasno zaplenila. Na prvotni sodniji so bili Habsburžani popolnoma poraženi glede posestev, višja sodnija jim je pa priznala en del posestev, toda apel na najvišjo inštanco jim je sedaj odvzel vsa posestva.

Je umoril napačnega moža v maščevanju

El Paso, Texas, 21. junija. Antonio Visconte, 40 let star, je bil ustreljen včeraj, ker so v njem spoznali morilca po imenu Manuela Villareal, o katerem imajo dokaze, da je umoril W. W. Mears-a, paznika pri federalni rezervni banki. Jeff Mears, sin umorjenega paznika, je priznal, da je ustrelil Viscontija, ker je mislil, da je Villareal. Toda ustrelil je napačnega moža.

Piknik kluba društev S. N. Doma

Včeraj se je vršil piknik Kluba društev Slovenskega Narodnega Doma. Obnesel se je jako sijajno. Na pikniku je mala Albina Veharjeva prinesla srečo društvu Svobodomiselne Slovenke št. 2 S. D. Z., ki je dobilo krasni Maytag pralni stroj. Na pikniku je vladalo prav veselo razpoloženje.

Vreme

Clevelandski slovenski socialistični klub št. 27 protestira proti pisanju slovenskih dnevnikov v Clevelandu. Protest so poslali v priobčitev v Chicago. Tem in vsem drugim clevelandskim fantom, ki se "perejo" v chicaških listih, povemo, da mi peremo svoje perilo doma, v Clevelandu. Kričite, da nima Chicaga nič za komandirat, pa pošiljate vsako piko in vejico "special delivery" tja. Včasih je še te vrste pošiljatev prepočasna in je treba udariti na telefon . . . Če se že lasamo, dajmo se za domačo pečjo in ne hodimo po količke v Chicago.

Zdravniški kongres

V juniju mesecu, 1931, se vrši v Clevelandu kongres zdravnikov. Tedaj dospe v Cleveland nad en tisoč odličnih zdravnikov.

⊙ Jutri je god sv. Janeza. Vsem godovnikom iskrene čestitke!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko, celo leto .....$5.50 | Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00
Za Ameriko, pol leta .....$3.00 | Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00
Za Evropo in Kanado je ista cena kot za Cleveland po pošti.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 146. Mon. June 23rd, '30.

Madžari in Habsburžani.

Svetovna vojna je pretresla milijone in milijone duš v njihovi globini, podrla močne države kakor papirnate zgradbe, pometla politične sisteme s sto in stoletno tradicijo, toda bistvene miselnosti narodov ni mogla iz korena izpremeniti. Tako se tudi Madžari v desetih letih niso hoteli sprijazniti z novo situacijo, ustvarjeno po mirovnih pogodbah. Nočejo se uživeti v dejstvo, da pomenja leto 1929 tudi za Srednjo Evropo pričetek nove dobe. Briandov evropski predlog so sprejeli s porogljivimi komentarji in odgovorili nanj s pojačanjem propagande za povratek Habsburžanov, ki bi pomenil bojno napoved mirnemu sožitju iz razvoja srednjeevropskih držav.

Oblika vladavine je sicer v načelu notranja zadeva vsake države, toda baš vprašanje povratka Habsburžanov na madžarski prestol je tako eminentno splošno evropskega značaja, da o njem ne morejo in ne smejo odločati Madžari sami. Saj pri tem ne gre samo za to, kdo bo madžarski vladar; obnovitev krone sv. Štefana in povratek Habsburžanov sta za Madžare predvsem zunanje-političnega pomena. Pomenjata jim simbol nekdanje madžarske veličine in madžarskega gospodstva nad zasužnjenimi slovanskimi narodi. Pomenjata jim revanžo in zopetno združitev pokrajin, ki so spadale k nekdanji Ogrski. Zato je jasno, da to vprašanje ni in ne more biti samo notranja zadeva današnje Madžarske.

Sam na sebi mal incident je postavil vprašanje Habsburžanov na Madžarskem zopet v ospredje evropskega zanimanja. Bivši nadvojvoda Albreht je obiskal v Belgiji svojega sorodnika Otona, sina zadnjega avstrijskega cesarja in ogrskega kralja Karla. Albreht, ki je vsa zadnja leta veljal za enega najresnejših kandidatov za madžarskega kralja, se je pri tem obisku odrekel svojim pretenzijam na prestol in priznal Otona za šefa habsburške rodbine. Oton je na ta način postal med Habsburžani edini pretendent na madžarski prestol.

Od detronizacije Habsburžanov na Madžarskem je minilo dobrih deset let. V tem času se je v Evropi marsikaj spremenilo. Nsprotja med zmagovalci in premaganci svetovne vojne so se že skoro docela zbrisala. Anglija se vedno bolj odtujuje Evropi, v kateri se je začel zato zopet uveljavljati stari princip političnega ravnotežja med dvema taboroma. Ta dva tabora še nista jasno iskristalizirana, vse je še v vrenju in prelivanju. Briandov načrt kaže sicer novo pot, ki naj bi vso Evropo združila v enem samem taboru, vendar pa bi bilo preoptimistično računati na njegovo uresničenje že sedaj.

V taki dobi neustaljenosti prihajajo tudi male države, kakršna je Madžarska, do večje veljave. Zato ni čudno, da se je v Budapešti porodilo upanje, da bi bilo morda v sedanjem času mogoče misliti na uresničenje starih načrtov restitucije in revanže. Službeni madžarski krogi sicer vedno znova izjavljajo, da niti vprašanje zasedbe prestola, niti vprašanje povratka Habsburžanov ni aktualno. Težko pa si je misliti, da bi madžarski legitimisti, ki pripadajo socialnim in gospodarskim krogom, kakor odločilni madžarski državniki, vodili svojo akcijo brez sporazuma ali celo v direktnem nasprotju z vlado.

Res je Madžarska v mednarodnih pogodbah in po svoji ustavi vezana, da ne dovoli povratka Habsburžanov, toda Madžari računajo, da je ravno današnja konstelacija v Evropi ugodna za njihove načrte. Ali jih bodo poskušali izvesti res že letos, ko postane Oton na jesen po tradicijah habsburške robine polnoleten, je seveda še negotovo. Vsekakor bodo madžarski legitimisti storili vse, da že do takrat pripravijo teren. Zgodilo naj bi se to na ta način, da bi obe madžarski zbornici na dan Otonove polnoletnosti razveljavili detronazicijski zakon. Ako bi se Oton še ne mogel vrniti, naj bi vodil kot njegov namestnik vladarske posle začasno palatin, ki bi se takoj umaknil, čim bi razmere dovolile nastop Otona samega.

Izvedba teh naklepov bi pomenila za vso Evropo kežko preizkušnjo. Zato je umevno, da narodi, ki jim je res na srcu evropski mir, zelo pazno motrijo početja madžarske vlade. Nam samim pa ti dogodki znova spričujejo, kako ogromnega pomena je za nas in za vso Evropo Mala antanta, ki bo slej ko prej stala na braniku miru in rednega razvoja Srednje Evrope. (Po "Jutru."

DOPISI

Cleveland-Collinwood, O.—Kakor vsako podjetje, tako so tudi vsa društva odvisna od svojega članstva za obstoj svoje uprave. Da se od časa do časa finančno opomore za svoje izdatke — "namen posvečuje sredstva" — brez sredstev se pa težko namen doseže.

Namen kulturnih društev je duševni procvit in, žal, premalo podpiran od naše mase. Namen podpornih društev pa je direktna pomoč najbolj potrebnim, to je bolnim, onemoglim našim bratom rojakom.

Vsi smo blizu takega položaja; saj nas je največ odvisnih od vsakdanjega zaslužka. In če je kdo tako srečen, da je zdrav in čil dosegel gotovo dobo let brez bolezni in nesreče, naj po bratsko sočustvuje z onimi, ki so manj srečni.

Vseeno pa bo prišel nam vsem čas in gotovo bo slehernemu laž- je zatisniti oči ob spominu na našo domačo organizacijo—Slovensko Dobrodelno Zvezo. Prosim, dragi član in članica, preberi zadnji odstavek na glas in pomisli, ako se res lepo vjema!

Torej društvo Kras št. 8 S. D. Z., ima nad 500 članov, z mesečno pristojbino društvu po 10c od člana, s katero ne more shajati, zato — piknik. Da bodo pa člani razumeli, da oni, ki mogoče še niso stalno vposljeni, so enako vabljeni; ničesar ne bodo pogrešali. Piknik društva Kras je bil vedno dobro obiskan, enako bo letos, to dobro vemo vsi. Vseh različnih zabav ne bom omenjal. Imeli pa bomo posebnega poročevalca, ki bo vse zapisal, kar se bo godilo.

Na svidenje 29. junija na Špelkotovih farmah!

Zapisnikar.

Lorain, O.—V prijetno dolžnost si štejeva, da se zahvaliva vsem onim, ki so naju tako iznenadili in nama napravili surprise party ob priliki 20letnice najine poroke, v soboto večer, 14 junija. Najprej se zahvaliva sinu Johnu in hčerki Frances, Mrs. Mejak, Mrs. Ostanek, za njih trud in požrtvovalnost, in ker so vse tako skrito napravili, da so bile mize polne jedi in pijače, okrog miz pa je bilo zbranih mnogo naših dragih prijateljev.

Nadalje se prav lepo zahvaliva za lepo darilo, katero sva prejela v denarju od družin: Mr. in Mrs. Mejak, Mr. in Mrs. Žiberna, Mr. in Mrs. Gulič, Mr. in Mrs. Soklič, Mr. in Mrs. Klinar, Mr. Frank Paulič, Mr. in Mrs. Ostanek, Mr. in Mrs. Fr Zorc, Mr. in Mrs. Skapin, Mr. in Mrs. Rudar, Mr. Mike Jurman, Miss Frances Dougan, Mr. in Mrs. Krištof, Mr. in Mrs. Breščak in sinovi, Mr. in Mrs. Matičič, Mrs. Johana Zorc družina, Mr. in Mrs. John Cerne Jr., Mr. in Mrs. Debevec.

Še enkrat: hvala vsem skupaj!

Mr. in Mrs. John Dougan,
1674 E. 31st St. Lorain, Ohio.

Pred odhodom v staro domovino na Unec pri Rakeku, pošiljavi iskrene pozdrave vsem prijateljem in znancem. Enako vsem članicam gospodinjskega kluba S. N. D. Mr. Josip Svete nam je preskrbel vozne listke in vse potrebno, za kar se mu prav lepo zahvaljujevi. Parnik Berengaria odpluje iz New Yorka 22. junija.

Mrs. Frances Dougan,
Mrs. Agnes Mejak.

Tatinsko dekle

Mrs. Betty Lee, 2085 Cornell Rd. je pretekli petek sprejela v službo novo hišnico. Slednja je pa že dve uri pozneje zginila iz hiše i nodnesla s seboj diamantov v vrednosti $1,400.00.

OB 10-LETNICI S. N. DOMA V NEWBURGU

Večina Newburžanov se spominja, kako smo okoli petnajst let nazaj čutili potrebo po večji dvorani, kjer bi se lahko v večjem številu zbirali k raznim prireditvam in zborovanjem, kjer bi bil v večji dvorani vsestransko večji uspeh. Potrebovali smo Slovenski Narodni Dom.

Dne 27. maja, 1917, je bil sklican javen shod v M. Plutovi dvorani na 81. cesti. Udeležba je bila povoljna, navzoči so bili zastopniki desetih tukajšnjih društev.

Joseph Blatnik je nagovoril navzoče, razložil pomen tega shoda, nakar so se vsi izrazili, da so za to, da se začne delati za večjo dvorano. Izvolil se je takoj odbor za leto 1917: John Lekan, predsednik; John Andolšek, tajnik; Joseph Vrček, blagajnik, in Jakob Resnik, zapisnikar. Na tem shodu se je tudi glasovalo za ime dvorane. — Predlagana so bila imena: Društveni Dom in Slovenski Narodni Dom. Predlog za ime "Slovenski Narodni Dom" je dobil večino.

Dne 24. julija, 1917, smo se inkorporirali kot delniška družba "Slovenski Narodni Dom št. 2."

Dne 7. avgusta, 1917, se je vršila prva prireditev v korist S. N. D. Bila je to vrtna veselica, prirejena od tukajšnjih društev. Dobička je bilo $343.00.

Dne 6. novembra so bile izdane prve delnice, in 31. decembra, 1917, je bilo v blagajni že $1,770. 00.

Na prvi delniški seji januarja 1918, so bili v direktorij izvoljeni sledeči: John Lekan, predsednik; Joseph Blatnik, podpredsednik; John Andolšek, tajnik; Joseph Vrček, blagajnik; Florijan Cesar, zapisnikar. Direktorij: Rev. John J. Oman, Joseph Lekan, Mary Martinšek, Frank Jernejčič, Louis Gliha, Frank Gliha, Frank Ločniškar, Joseph Orehovec, Anton Erjavec in Anton Peskar.

Samostojno društvo sv. Alojzija in društvo sv. Lovrenca, K. S. K. J., sta kupila zemljišče s hišo na 80. cesti že leta 1911, nekako z namenom za društveno dvorano.

Po sklepu delničarjev, kje naj S. N. Dom stoji, je Družba S. N. Dom kupila to zemljišče septembra, 1919, in isti mesec se je začelo kopati za klet, in Dom se je začel graditi z glavnico $7,500.00.

V nedeljo, 19. oktobra, 1919, se je vršilo polaganje vogelnega kamna; 13. junija, 1920, pa slavnostna otvoritev, pri katri smo bili vsi veseli, ker se nam je uresničila iskrena želja. V sredini naselbine je stala stavba, na kateri se je bleščal napis: Slovenski Narodni Dom.

Ampak tedaj še ni bilo vse narejeno, ker so se med tem časom, ko se je Dom gradil, cene gradivu zvišale, in je stal Dom $55.000, to je $20,000 več kakor je bilo prvotno mnenje vseh. Radi tega so nastale težkoče, ki so delale skrbi za obstanek Doma. Z raznimi dohodki, ki jih je Dom imel do otvoritve, oziroma z otvoritvijo vred, se je plačalo za stavbo in pohištvo $18,0000, dolga pa je ostalo po otvoritvi $37.000.

Takoj po otvoritvi je Dom dobro napredoval. Knjige kažejo, da je bilo v prvih šestih mesecih $14,000 dohodkov. Od tega se je dalo za razne nujne dolgove $4,900, ostalo pa za razne tekoče stroške.

Leta 1921 so pa zaradi brezposelnosti, ki jo je občutil tudi Dom, že padli dohodki in so znašali z naklado vred, ki je bila to leto naložena, po $1 na delničarja, $7,700.

To leto je bilo petnajst raznovrstnih prireditev samo v korist S. N. Doma, kakor piknik, pet iger, plesi in premikajoče slike, ki pa ni vsega skupaj prineslo $500 dobička. Poročilo za leto 1921 kaže, da je Dom nazadoval za $825.

Naklada po $1 na delničarja ni zadostovala. Dom je lezel v še večje dolgove. O tem se je razmotrivalo na delniški seji januarja 1922, in prišlo do zaključka, da ne preostaja druzega kakor naklada po $1.50 na vsako delnico. Kdor plača naklade $10, se mu izda nova delnica.

To naklado so plačala vsa društva in skoro vsi delničarji. S tem je bilo jako veliko pomagano, plačalo se je več jako nujnih dolgov, in Dom je dobil bolj trdno podlago.

Četrto nedeljo meseca julija, 1922, bi se imel vršit piknik, na katerega smo se zanašali, da se bo kaj naredilo za S. N. D. Pripravljenega je bilo veliko vsake vrste blaga, pa slabo je kazalo v nedeljo zjutraj, kopičili so se debeli sivi oblaki, ki so obetali, da ne bo piknika. Pa odpeljali smo se vseeno na veselični prostor, da pripravimo vse potrebno, in ko je bilo vse pripravljeno, je posijalo solnce, udeležba je bila velika in dobička $503.

Meseca aprila, 1923, se je vršil prvi bazar za S. N. Dom. Za ta bazar se je nabiralo darove po vsej newburški naselbini in okolici. Uspeh je bil $1,220 čistega dobička. Nekateri smo bili tako veseli radi tega uspeha, da smo po zaključku bazarja ostali v S. N. Domu do zjutraj, ko je bilo čas iti na delo.

Med tem so se razmere zboljšale. To se je poznalo tudi pri Domu. Dohodki so narastli in Dom je zopet lepo napredoval. Leta 1929 je bil, poleg več manjših dolgov, plačan tudi dolg na Union Trust banki v znesku $25.000.

Na veselje, da je plačan ta dolg in v počast možem, ki so podpisali menice, da se je dobilo posojilo $25.000, es je priredil velik banket, pri katerem se je sežgal "mortgage." Možje so pa dobili vsak svojo menjico nazaj.

Dolga je še: društvu sv. Alojzija $2,500, ki pa upamo, da bo v par mesecih plačan. Gotovo je vsak delničar ponosen na tako lep uspeh, ki smo ga imeli kljub vsem težkočam.

Častno priznanje ob desetletnici gre vsem, ki so delovali za napredek Doma. Ker ni mogoče imena vseh objaviti, naj vsaj nekatera, kakor Pevsko društvo Zvon, ki so vselej z veseljem nastopali pri raznih prireditvah in tudi finančno pomagali k napredku. Ravno tako Katoliško pevsko društvo Slovenija, ki so leta 1921 darovali S. N. Domu slike George Washingtona in Simon Gregorčiča, katere še danes krasijo dvorano.

Priznanje gre tudi podpornim društvom, kakor tudi Dramatičnemu društvu Krka, ki so finančno veliko pomagali S. N. Domu.

Zasluge imajo tudi oskrbniki, prvi je bil Frank Kokotec, in ker je bilo treba vse na novo začeti, moramo priznati, da je imel veliko skrbi in neprilik.

Drugi oskrbnik je bil pokojni Ignac Jerič, delaven in ves navdušen za napredek Doma. On je jako veliko pomagal k napredku, ne da bi mu kdo naročil in je dobil še posebne dohodke, s katerimi je pridobil $1,480. Delal je za nizko plačo $90 na mesec, sedem dni na teden, brez odmora. Ko mu je bila plača povišana, se je izrazil, da ne bi rad videl, da bi pri tem Dom kaj škode trpel, in da bi to malo poravnal, je začel prodajati srečke za en dobitek. Naj mu bo ohranjen časten spomin.

Tretji oskrbnik Doma je bil Matija Zupančič, četrti pa Andrew Žagar. Pod oskrbništvom obeh je Dom jako lepo napredoval.

Prvi začetnik, pijonir in tudi prvi predsednik družbe Slovenski Narodni Dom je bil pokojni John Lekan. Navdušen, vztrajen delavec za S. N. D. Predsednik je bil do svoje bolezni leta 1923, in v bolezni, ko se ni mogel več udeleževati direktorskih sej, je bil kot v priznanje izvoljen podpredsednikom. Ohranimo ga vsi delničarji v častnem spominu.

V dolžnost si štejem, da omenim naša dva duhovnika, Rev. John J. Oman, razen enega leta je bil direktor od začetka do danes. Več let je bil pregledova-

(Dalje na 3. strani).

DIREKTORIJ S. N. DOMA NA 80. CESTI OB PRILIKI 10 LETNICE

Če verjamete, al' pa ne...

"Trapci! Pet minut manjka do enajste, mi se pa tukaj prepiramo za prazen nič. Še nekaj časa se pregovarjajmo, pa nam bo dohtar ušel spat. Jaka, ti povej, katero bomo zapeli in tisto bomo zapeli, pa je!" Energičnega Franceta, ki je majhne postave, pa ima dobro besedo, smo se ustrašili in vsi se ozro v mene, češ, pa ti eno reci. Pa sem rekel: "Jaz sem že veliko prepel v tej kontri in mi ne bo noben ukazoval, kaj naj pojem in kaj ne. Vem za eno, ki bi bila prikladna za nocojšni večer in to bomo zapeli, namreč: ko pridem jaz k tebi ponoč'. Ura gre na enajst, torej je ponoči, in pod oknom bomo peli, torej se vse vjema s pesmijo. Kar pojdimo. Jaz bom šel naprej, vi pa za menoj. Odprl bom kuhinjska vrata, da se bo naša pesem bolj slišala. Kakor hitro bodo vrata v kuhinjo odprta, bom brcnil Jožeta, pa naj začne. Jaz bom poprijel čez, drugi pa od spodaj pritisnite, da bo kaj izdalo."

Fantje so se strinjali z menoj in šli smo. Prav potiho smo se plazili proti kuhinjskim vratom. Treba je bilo iti po treh stopnicah do malega hodnika, kjer so bila kuhinjska vrata. Jaz naprej, vsi drugi za menoj. Srečno sem stopil čez prve tri stopnice in sem ravno nameraval stopiti proti kuhinjskim vratom, ko zadene moja noga v kakih pet praznih mlekarskih steklenic. Tresk, bumf, krah, je reklo, ko so skakale steklenice po stopnicah. Zadnja, ki je priletela na tla, se je z velikim ropotom in žvenkom razbila, da je bil kraval še večji.

No, tega nesrečnega slučaja nismo imeli na našem programu, pa bil je tu in vzeti smo ga morali na znanje, radi ali neradi. Grozno sem se bil ustrašil te moje nerodnosti, kar je izprevidel tudi Zalokar, ki je polglasno pripomnil: "Prekleta štorklja nerodna!" Jaz bi mu bil te njegove prijazne besede vrnil z obrestmi, ko bi bil čas zato, pa ker ni bil, sem jih požrl do prve prilike.

Mislil sem, da bo ropot in nesreča s steklenicami gotovo priklical ljudi iz hiše, zato naglo pogledam skozi šipo v kuhinjskih vratih, kaj da delajo v predsobi. Videl sem, da se je noga s copato premaknila, kar je bilo znamenje, da so ropot čuli, pa se jim ni zdelo vredno, da bi šli pogledat. Sedaj pa le hitro odpret kuhinjska vrata, predno res kdo pride. Prav nalahno primem za kljuko in jo obrnem in vrata se odpro — niso bila zaklenjena. Samo za dva palca jih odrinem, pa bomo zapeli, si mislim in jih počasi rinem od sebe.

Pa kakor pri vsaki hiši, tako je bilo tudi tukaj: vrata niso bila namazana in komaj sem jih imel odprta za dober palec, ko vrata tako lepo zagodrnjajo, da me je kar v srce zbodlo.

V tistem hipu sem pa že tudi zagledal dohtarja, ki jo je korajžno mahal iz sprejemne sobe proti kuhinji, da vidi, kaj za ena duša se martra nad kuhinjskimi vrati. Na, pa je šel surprise po gobe, si mislim in ker ni bilo časa kaj drugega premišljevati, brcnem v naglici Jožeta v nogo, češ, zapoj in Jože jo ureže ravno, ko je dohtar odprl vrata. Pa vse te slučajnosti in nerodnosti so menda tudi pri Jožetu storile svojo dolžnost, da je pozabil, katero pesem bi moral zapeti, pa ureže tisto: ljubca moja, kaj si strila. . . .

(Konec prihodnjič).

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JUNIJ

24.—Društvo Jutranja Zora št. 337 priredi piknik v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.

29.—Piknik društva Glas Clev. Delavcev, št. 9 S. D. Z., na Pintarjevi farmi.

29.—Praznovanje 10-letnice S. N. Doma v Newburgu. Popoldne koncert, zvečer banket.

29.—Farani iz vseh vasi fare Hinje in okolice priredijo piknik v Maple Gardens, Maple Heights.

29.—Društvo Kras št. 8 SDZ priredi piknik na Špelkotovih prostorih.

29.—Društvo Slovenija priredi piknik na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

29.—Piknik Slovenskega Doma na Holmes Ave. na Močilnikarjevi farmi.

JULIJ

6.—Piknik Kluba slovenskih vdov na Špelkotovih farmah.

6.—Piknik društva sv. Pavla na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

13.—Društvo št. 120 S. S. P. Z. priredi piknik na Goriškovi farmi v Noble, O.

13.—Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ priredi piknik na Špelkotovih farmah.

13.—Piknik in telovadba društva Slovenski Sokol iz Clevelanda na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

13. — Piknik S. N. Doma v Maple Heights, v Maple Gardens.

13.—Ženski klub Slovenskega Doma na Holmes Ave. ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

13.—Društvo št. 144 S. S. P. Z. ima piknik na Goriškovih prostorih na Green Rd.

20.—Društvo Naprej št. 5 SNPJ ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

20.—Društvo Orel, telovadba in piknik na Pintarjevih farmah.

20.—Društvo Danica, št. 34 S. D. Z., ima piknik na Goriškovih prostorih na Green Rd.

20.—Slovenska Ženska Zveza št. 14, piknik, Slov. Dr. Dom.

20.—Samostojno društvo sv. Alojzija v Newburgu praznuje 30-letnico in priredi piknik v Maple Gardens.

24.—Društvo Jutranja Zora priredi piknik na prostorih Slovenskega Društvenega Doma v Euclidu.

27.—Društvo sv. Marije Magdalene, št. 162 K. S. K. J., priredi piknik na Pintarjevih farmah.

27.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

27.—Piknik društva sv. Ane št. 150, K. S. K. J., na cerkvenih prostorih v Maple Heights.

27.—Piknik društva sv. Pavla na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

31.—Hrvatski Radiša št. 13, piknik, v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.

AVGUST

3.—Društvo Na Jutrovem št. 477 SNPJ priredi piknik na Goriškovih farmah na Green Rd.

3.—Cerkveni pevski zbor Ilirija ima piknik na Goriškovi farmi pri St. Clair Ave., Noble, Ohio.

3.—Piknik društva Zapadna Slovanska Zveza na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

3. — Piknik društva sv. Katarine št. 29 Z. S. Z. na Špelkotovih farmah.

3.—Piknik Slovenske Mladinske Šole, S. N. D., na Pintarjevih farmah.

3.—Društvo Slovenski Napredni Farmarji, št. 44 S. D. Z., priredi piknik v Geneva, O., pri Frank Grubarju.

10.—Pevsko društvo Lira, piknik, na Špelkotovih farmah.

10.—Društvo Cvet priredi piknik na Goriškovi farmi na Green Rd.

10.—Društvo Mihael Granos, piknik, Slov. Dr. Dom.

10.—Društvo sv. Helene št. 193 KSKJ priredi izlet na Goriškovih prostorih v Noble, O.

17.—Socialistični klub, Cleveland, priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

17.—Piknik združenih društev fare sv. Vida na Pintarjevih farmah.

17.—Ženski klub Slov. D. Z. Zveze ima izlet na Goriškovih farmah pri St. Clair Ave., v Noble, O.

17.—Društvo Napredek, piknik, Slov. Dr. Dom.

24.—Društvo Slovenski Dom št. 6 SDZ ima veselico v Slovenskem Društvenem Domu v Euclid, O.

SEPTEMBER

7.—Društvo Ribnica št. 12 S. D. Z. priredi vrtno veselico ali piknik na Špelkotovi farmi.

7.—Društvo Abrašević ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

21.—Proslava razvitja zastave društva Na Jutrovem št. 477 SNPJ, v Slov. Del. Dvorani na Prince Ave.

OKTOBER

4.—"Vinska trgatev," priredi jo vodstvo Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

25.—Društvo Progressives priredi vinsko trgatev v prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

NOVEMBER

1.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ priredi banket ob priliki 20-letnice društvenega obstanka v S. N. Domu.

8.—Veselica skupnih društev J. S. K. Jednote v Sloven. skem Domu na Holmes Ave.

9.—Društvo Zavedni Sosedje št. 158 SNPJ, ples v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.

16.—Proslava dvajsetletnice društva Slovenec, št. 1 S. D. Z., v obeh dvoranah S. N. Doma na St. Clair Ave.

20.—Društvo št. 14 S. Ž. Z. priredi ples v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.

26.—Društvo Slovenski Dom št. 6 SDZ, ples v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.

DECEMBER

6.—Društvo Progressives priredi veselico v prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

31.—Veselica v Slov. Dr. Domu v Euclid Village, katero priredi vodstvo Društvenega Doma.

—o—

OB DESETLETNICI SLOV. N. DOMA V NEWBURGU

(Nadaljevanje iz 2. strani)

lec knjig in je tudi veliko deloval na to, da so se znižali davki za $386 na leto. Rev. Albin Gnidovec, navdušen učitelj dramatike, jako veliko deluje za kulturni in finančni napredek S. N. Doma in cele naselbine.

Zdaj ob desetletnici se pa vsi veselimo dela, katerega smo naredili v pretečenih 13 letih. Ta naš narodni hram pa naj veličastno stoji v bodočnosti in služi namenu, kateremu je bil postavljen in ki je zapisan tudi v korporaciji. Ne za dobiček, ampak v izobrazbo slovenskemu narodu.

Florijan Cesar.
tajnik S. N. Doma.

—o—

* Med Turki in Kurdi je v bližini gore Ararat nastal krvav poboj. 10,000 Turkov je bilo poslanih na lice mesta.

*35 premogarjev je bilo ubitih v Artinovsku, Rusija.

KAKO JE BIL USMRČEN LUDOVIK XVI.

Gabrijel Sanson, pariški krvnik, je svojemu nečaku Charlesu Henryju Sansonu takole opisal dogodke pri usmrtitvi Ludovika XVI.:

"Tisto jutro sem se ob osmih odpravil od doma, potem ko sem objel svojo ženo, ki se je bala, da me ne bo več videla, in svojega sina. Sedel sem s svojima bratoma Charlemagne in Martinom v izvoščka. Po ulicah se je gnetlo toliko ljudi, da ni več dosti manjkalo do devetih, ko smo prišli na Revolucijski trg. Gros in Barre, moja pomočnika, sta giljotino že postavila na šafot in vse najbolje uredila.

Moja brata in jaz smo bili dobro oboroženi. Imeli smo pod dežnimi plašči poleg meča tudi kratka bodala, za pasom vsak štiri pištole, smodnik in krogle. Smatrali smo za možno, da bodo v zadnjem trenotku poskušali rešiti nesrečnega kralja in da bomo potrebovali mnogo sredstev, da mu napravimo pot skozi množico.

Ko sem prišel na Revolucijski trg, sem takoj z očmi iskal svojega sina in ga zapazil par korakov od mene pri njegovem bataljonu. Opazoval me je z razumljivim pogledom in zdelo se mi je, da mi hoče vliti poguma s tem, da me je navdajal z upanjem, da mi to pot ne bo treba izpiti kozarca do dna.

Gledal sem pozorno proti oni strani, odkoder bi imel priti kralj, nič ni ušlo mojemu skrbnemu opazovanju. Vendar sem zastonj čakal na hrup, ki naj bi bil znamenje za osvobodilne poskuse, o katerih so mi pripovedovali včeraj. Priznati moram, da sem se veselil ob misli, da so morebiti v tem trenotku kralja že iztrgali iz rok oboroženih vojakov in da pod varstvom zaupnih prijateljev že beži.

Nenadoma sem zagledal četo konjenikov in za njimi voz, ki sta ga vlekla dva konja. Voz sta obdajali dve vrsti konjenikov in njim je sledila še četa konjenikov. Nobenega dvoma ni bilo več, nobene sanje več mogoče, zakaj tam se je peljal kraljevi mučenik. Postalo mi je črno pred očmi, po vsem životu sem se tresel, vrgel sem hiter pogled na svojega sina in videl, da je tudi on mrtvaško bled.

Med tem je dospel voz. Kralj je sedel zadaj na desni, poleg njega duhovnik, njegov spovednik. Na zadnjem sedežu sta sedela dva orožnika.

Voz se je ustavil, vrata so se odprla, najprej sta izstopila oba orožnika, za njima duhovnik in končno kralj, bolj dostojanstven miren in veličasten, kakor sem ga videl kdaj prej.

Ko sem ga videl bližati se stopnicam, sem obupno gledal okrog sebe. Povsod sem videl same vojake. Za vojaki stoječe ljudstvo je bilo od začudenja otrplo in je žalostno molčalo. Sicer bi pa neprestano bobnanje zadušilo njegov glas, če bi tudi hotelo dati iz sebe kak klic pomilovanja.

Kje so ostali sedaj tisti številni rešitelji, ki so se prijavili prejšnji dan?

Charlemagne in jaz sva bila vsa iz sebe, Martin, mlajši in odločnejši, je stopil naprej, se spoštljivo odkril in pripomnil kralju, da mu mora glasom pravil in predpisov odvzeti obleko.

"To je nepotrebno, saj me lahko usmrtite takega, kakršen sem."

Moj brat je vztrajal in pripomnil, da mu mora tudi zvezati roke.

To zadnje sporočilo je kralja še bolj razburilo, postal je ves rdeč.

"Ah kaj," je dejal, "vi se ne boste upali položiti roke name. Vzemite, tu je moja suknja, toda ne dotaknite se me!"

Medtem ko je to govoril, si je sam slekel suknjo.

Charlemagne je prišel Martinu na pomoč. Čeprav mu je bilo težko govoriti s to vzvišeno žrtvijo, ki ga je opazovala s pogledi, kakor da bi brali globoko v njegovem srcu, je vendar, da ne bi razdražl svojih tolp, ki so stale okrog šafota, dejal kralju mrzlo, medtem ko so mu tekle iz oči solze:

"Kar zahteva moj brat, da mora namreč zvezati roke, je neobhodno potrebno. Brez tega je usmrtitev nemogoča."

Končno sem se spomnil na svojo dolžnost in zašepetal duhovniku na uho: "Gospod, prosite kralja za to, prav lepo vas prosim. Medtem, ko mu bodo vezali roke, pridobimo na času; nemogoče je namreč, da ne bi ljudstvo, ki je samo nahujskano, napravilo takemu prizoru veselega konca."

Duhovnik se je z žalostnim pogledom obrnil k meni, nato se je pa sklonil h kralju in mu s tresočim glasom dejal: "Sire, privolite tudi v to zadnjo žrtev, s katero si boste že naprej zagotovili božje plačilo."

Takoj je ponudil kraj svoje roke, da bi mu jih zvezali, dočim mu je spovednik dal poljubiti razpelo. Dva moja pomočnika sta zvezala roke, ki so nekoč nosile žezlo.

Meni se je zdelo, kakor da bi to moralo biti znamenje za izpremembo mišljenja ljudskih množic, ki naj bi se sedaj zavzele za kralja. Ali ničesar ni bilo čuti razen peklenskega ropotanja bobnov.

Podpiran od duhovnika je kralj počasi in majestetično stopal po stopnicah navzgor proti šafotu. "Ali bobnarji ne bodo prav nič prenehali?" je vprašal kralj. Charlemagne mu je dal znamenje, da o tem ničesar ne ve. Ko je kralj prišel do šafota, je stopil na stran, kjer je videl največ ljudi in je dal bobnarjem z glavo poveljujoče znamenje, naj utihnejo.. Bobnarji so za trenotek utihnili in le par jh je še udarjalo po bobnih.

Kralj je izpregovoril z močnim glasom: "Francozi, vi vidite vašega kralja pripravljenega za vas umreti. Jaz umrjem nedolžen. . ." Hotel je še dalje govoriti, ko je Santerre, ki je bil na čelu svojega generalnega štaba, dal bobnarjem znamenje, da iznova prično bobnati, tako da se ni nobena beseda več čula.

V trenotku je bil kralj privezan na usodno desko, in ko je sekira švignila doli, je mogel še slišati glas pobožnega duhovnika, ki ga je spremil do šafota in mu govoril sledeče besede: "Sin sv. Ludvika, preseli se v nebesa!"

Tako je končal ta nesrečni knez, katerega bi tisoč odločnih mož v tem zadnjem trenotku, ko se je pri ljudski množici že začelo pojavljati sočutje, lahko rešilo. Najmanjše znamenje bi zadostovalo in ljudstvo bi nastopilo za kralja. Zakaj ko je moj pomočnik Gros pokazal ljudem odsekano kraljevo glavo, se je večina obrnila proč, prevzeta od groze in sočutja."

—o—

MEDVEDGRAD PRI ZAGREBU

Na severni strani Zagreba, sredi zelenih gozdov beli se mogočna razvalina. Vsakemu Zagrebčanu je poznana, večina, ki se je mudila vsaj par letnih mesecev v Zagrebu, ga je obiskala. Saj to je ena najpriljubljenejših izletnih točk. Dostop do tja pa je posebno zadnje čase zelo olajšan, ker vozijo posebno ob nedeljah številni avtobusi prav do šestin, skromne vasice, ki zapira ozko dolinico potoka Medveščaka, predno izstopi v ravnino.

Poznane so razvaline, ali preteklost je zelo malo poznana. S tem gradom je ozko zvezana zgodovina Zagreba in njegove širše in bližnje okolice.

Ko so Hrvatje 1242 pregnali Mongole iz svoje dežele, je bila ta popolnoma uničena. Mesta požgana, razrušena, vasem so komaj našli sledove. Pričeli so z obnavljanjem vseh selišč, posebno pa z utrjevanjem vseh na novo pozidanih mest in gradov. Edino najbolj utrjenim gradovom niso mogli priti niti divji Mongoli do živega. Zagrebški škof Filip je pričel graditi v bližini Zagreba, a vendar v težko dostopnem kraju trdnjavo, kamor bi v času nevarnosti zagrebška škofija lahko varno skrila svoje dragocenosti. Drugi pa mislijo, da je zgrajen Medvedgrad kot mejna trdnjava proti češkemu kralju Otokarju. Grad so zidali pet let. Šele leta 1254. se je dvigal gotov s svojimi ogromnimi zidovi in visokimi stolpi. V njem je bila tudi kapelica sv. Filipa in Jakoba. Medvedgrad je bil za tiste čase nezavzemljiv. Zato so ga skušali razni vladarji dobiti v svojo oblast, isti kralj Bela IV., ki je prej dovolil graditev gradu, ga je prevzel v svojo upravo. Ni ostal dolgo v oblasti Bele, skoro je premenil gosspodarja in menjal jih je neprestano. Niso ga osvojili z orožjem, nego so bili tedanji časi, posebno pa propadanje raznih velikaških rodbin temu vzrok. Leta 1436. je dospel pod oblast mogočnih Celjanov, ki so ga kupili od prejšnjega njegovega gospodarja Rudolfa Albena. Celjski grajski kastelani v Medvedgradu so bili strah in trepet sosednjih gradov in mest, posebno pa Zagreba. Napadali so trgovce, ki so peljali blago v mesto, zarobljivali meščane in kmete, ki so delali na svojih pristavah in celo z oboroženo silo napadli parkrat Zagreb, ki se jih je le z veliko težavo obranil. Vse to je končalo šele s smrtjo Ulrika Celjskega leta 1456., ko je umrl zadnji mogočni grof te rodbine. Nekaj časa je bil potem v oblasti Ulrikove vdove Katarine Brankoviceve, dokler ga ni dobil pod svojo močno roko kralj Matjaž Korvin. Med poznejšimi gospodarji bi bilo omenjati Stepka Gregorijanca povzročitelja bune Matije Gubca. Leta 1590. je potres zelo poškodoval Medvedgrad. Ni porušil samo zunanjih obrambnih zidov nego tudi sobe in kapelico, tako da se je moral Štefan Gregorijanec izseliti iz gradu. — Od takrat naprej si grad ni mogel več prav opomoči. Njegova važnost kot trdnjava je pa postajala vedno manjša, dokler ni popolnoma propadel. Danes stanujejo gospodarji Medvedgrada v prijazni graščini v bližini Šestin.

—o—

DNEVNE VESTI

Ali bo škof tožil kongresmana?

Washington, 21. junija. Kongresman Tinkham iz države Massachusetts je sprejel danes poziv episkopalnega škofa Cannona in je izjavil, da se odpove poslanski imuniteti, da da tako škofu priliko, da ga toži za besede, katere je izjavil v kongresu napram škofu, ko je kongresman Tinkham imenoval škofa "lažnika," "sleparja" in "krivoprisežnika." Danes je kongresman Tinkham javno izjavil, da imenuje škofa še enkrat z vsemi onimi psovkami, ki jih je izjavil v kongresu in prosi škofa, da gre na sodnijo in ga toži. Tinkham trdi, da je škof Cannon utaknil $48,500 v svoj lastni žep, kateri denar je dobil za kampanjo proti Al Smithu.

Obsedno stanje napovedano za Chicago

Chicago, 21. julija. Državni pravdnik Swanson je šel včeraj pred zastopnike državne zbornice in tožil o strašnem položaju v Chicagi. Poleg banditov in gangežev, ki vznemirjajo Chicago, preti mestu tudi finančni polom. Državni prokutor je izjavil, da se bo moralo nad mestom razglasiti obsedno stanje, ker sicer ne morejo več nastati v mestu redne razmere.

Zanimiv boj med klopotačo in podlasicami

Brookville, Pa., 21. junija. Ob New Caledonia cesti so potniki danes zrli na zanimiv prizor, ko je osem podlasic, ena za drugo, napadalo ogromno kačo klopotačo. Po dve in po dve podlasici sta se zagnali proti kači in hitro zapičili svoje ostre zobe v kačo, nakar sta se takoj umaknili in prepustili prostor drugim. Ta boj je trajal nad eno uro, dokler niso avtomobilisti ubili nekaj podlasic in končno ubili tudi kačo, ki je bila že skoro podlegla napadom podlasic.

TISKOVINE
od najmanjše do največje za
DRUŠTVA
in posameznike
izdeluje lično moderna slovenska unijska tiskarna.

Ameriška Domovina
6117 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO

MALI OGLASI

NI IMELA TEKA DO JEDI

"Chicago, Ill., 1. maja.—Zaman sem poskušala vsakovrstne stvari za moj želodčni nered. Nisem imela teka do jedi, in duh od jedi mi je bil kar zopern. Sedaj jemljem Trinerjevo grenko vino, in morali bi me videti, kako zdaj jem.

"Mrs. Kat. Klindera."

TRINERJEVO GRENKO VINO je naravna tonika, katere sestavina pomaga prebavi, čisti dobrovje, ter ojača ves vaš sistem. Brezplačni vzorec od Joseph Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Oglas

Od danes naprej nisem več odgovoren za morebitne dolgove, ki jih naredi moja žena. George Milič, 1421 E. 47th St. (147)

Naznanilo in vabilo

Samostojno podporno društvo "Žuzemberk" je na svoji redni mesečni seji sklenilo, da se da prosto vstopnino do 35. leta vsem onim, ki se prej vpišejo in se izkažejo z zdravniškim spričevalom. Prosta pristopnina velja za dobo dveh mesecev. Društvena zdravnika sta dr. Kern in dr. Perme. Torej rojaki in rojakinje, pristopite k društvu, ki vam nudi en dolar dnevne podpore za $1.25 mesečnine, in to brez kakih doklad. Sprejme se tudi otroke v mladinski oddelek pod zelo ugodnimi pogoji.

Nadalje je društvo sklenilo, da napravi izlet na prijazne Košičkove farme, po domače "pri Bašlu," ki je imel v starem kraju tisto prednost, da mu ni bilo treba iti ribe lovit, ker so same na peč prišle.

Košičkovo farmo dobite, ako vzamete sredi mesta Geneva, O., route številko 45 in vozite vseskozi po tlakani cesti naprej do farme. Od Geneve je kakih dobrih šest milj do farme.

Izlet se vrši dne 4. julija. Na programu je več zabavnih stvari, za lačne in žejne bodo pa druge tvari. Da bo zabava tem boljša, naj se je društveni člani gotovo udeleže in pripeljejo s seboj kolikor mogoče dosti svojih prijateljev. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na društvenega tajnika ali katerega druzega uradnika. Torej na svidenje 4. julija na farmi društvenega sobrata Košička. Z bratskim pozdravom — John Ubic, 1426 E. 55th St., tajnik.

(June 23. 25. 27.)

Trgovina in dvoje stanovanj se da v najem

Stanovanje 6 sob s kopališčem, spodaj, dve kleti in garaža, jako lepo stanovanje. Nahaja se na 1084 E. 67th St.

Stanovanje, 3 sobe in kopališče, zgorej: jako čedno stanovanje, na 1145 E. 60th St.

Trgovski prostor in stanovanje 5 sob, v bližini tovaren, pripravno za "light lunch."

Za podrobnosti vprašajte pri Nick Vidmarju, 18735 Chapman Ave., telefon: KEnmore 2307 - M. (June 21, 23, 25).

Lepa prilika!

Zamenja se hišo za eno družino za posestvo v stari domovini. Prednost ima Dolenjsko ali Štajersko. Pozve se po šesti uri pri lastniku. Naslov na 1377 E. 171st St. blizu St. Clair Ave. (147)

Pozor, slovenski rojaki!

Barvamo hiše in popravljamo pri hišah vse, kar želite. Vsem rojakom se prav prijazno priporočamo!

L. Feliks Germ,
1036 E. 69th St. (146)

Prilika v trgovini z železnino

Iščem slovenskega družabnika, ki ma nekoliko skušnje v trgovini z železnino, in ki ima nekoliko kapitala. On bi delal v trgovini in jo vodil, ker imam jaz še drugo trgovino. Trgovina je dobro idoča in je v naselbini preko treh let. Lepa prilika za podjetnega človeka. J. J. Dulbs, 775 E. 185th St. Tel.: KENmore 1981. (146)

Odda se

stanovanje, obstoječe iz petih sob, kopališče. Vprašajte na 6724 St. Clair Ave., v trgovini. (147)

Pohištvo

naprodaj, kompletno za 5 sob, se proda zelo po nizki ceni. 1246 Adison Rd. (146)

Hiša naprodaj

ali se pa da tudi v najem. 26 lepih sadnih dreves na lotu, jako lepo posestvo, ki se zelo poceni proda, ker odide žena na farme. Vprašajte pri Mr. Frank Škufca, 18805 Kildeer Ave. v Notinghamu. (146)

GRDINA'S SHOPPE
Popolna zaloga oblek in vse opreme za neveste in družice
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši ženski klobuki.
Trgovina zaprta vsako sredo pop. skozi celo leto.
6111 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 7112
(M. Thu. S.)

JOSEPH J. OGRIN
ODVETNIK
401 Engineers Bldg.
Main 4126
Zvečer:
15621 Waterloo Rd.
Kenmore 1694

WILLIAM A. VIDMAR
SLOVENSKI ODVETNIK
212-214 Engineers Bldg.
Tel. MAin 1195
URE: 9 do 5
Pondeljek, torek, četrtek
od 6:30 do 8. in v
soboto od 2 — 4, 6:30 — 8
v uradu dr. Skurja, 787 E. 185th St.
Stanovanje: 18735 Chapman Ave.
Tel. KEnmore 2307-M

A. F. SVETEK CO.
SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD
Pri nas lahko dobite pogreb za 125 DOLARJEV in cenejši, v slučaju potrebe. Za to ceno vam damo točno postrežbo, krsto zunanjo krsto, balzamiranje, sveče, palme venec za na vrata, mrtvaški voz, dva avtomobila. Ako pa vam ne ugaja tak pogreb vam lahko preskrbimo boljšega za zmerne cene.
Imamo na razpolago ambulanco in avtomobile za vse slučaje, podnevi, ali ponoči. Samo pokličite nas:
KEnmore 2016 — GLenville 5751
478 E. 152nd St. — CLEVELAND, O. — 15222 Saranac Rd.

SAMO ZA EN LAS

Spisal GABARIOU

Za "Ameriško Domovino"
A. BABEC.

Tukaj jo je prekinil bolniški sluga, ki se je prav takrat pojavil ter ji izročil neki listek:

"Orožnik je privedel nekega človeka, o katerem pravi, da mora biti takoj sprejet," je dejal sluga.

Prednica je prebrala listek, ki je bil podpisan od dr. Seignebosa.

"Neki epileptik, ki je tudi nekoliko slaboumen," je rekla; "nu, še tega nam je bilo treba! In poleg tega še tujec. . . Kako: ne bi imeli že domačih dovolj! Res, ta dr. Seignebos je preveč mehak in popustljiv."

Prednica je odšla v sprejemnico, njej pa sta sledila Galpin in sluga. V sprejemnici je čakal nov pacijent, ki je sedel ves betežen na klopi; prava podoba idijotstva in nesreče. Ko ga je prednica nekoliko ogledala, je rekla:

"Dajte ga v oddelek za slaboumne; naj dela Kokolou družbo."

Nato je prednica odšla.

Gospodu Galpinu je takoj odleglo.

"Nu, od te strani ni nobene nevarnosti," si je mislil. "In če gospod Folgat res računa na kak incident tekom razprave, toliko vem gotovo, da za ta incident ne bo odgovoren idiot Kokolo."

XXVII.

Ob isti uri, ko je odšel Galpin iz bolnice, sta se razšla, po dobrem zajtrku, tudi dr. Seignebos in Folgat: — eden, da obišče svoje pacijente, drugi, da gre v jetnišnico. Mladi advokat je bil zelo zamišljen in povešene glave je korakal po ulici, tako da so brumni malomeščani, ki so ga videli, bili prepričani, da je Boiskoran izgubljen.

"Torej ste vendar prišli!" je vzkliknil Jakob, ko ga je zagledal.

Jetnik je bil zelo nervozen, in čim je Blangin zaprl vrata, je vprašal:

"Torej, kaj je rekla grofica?"

Gospod Folgat mu je povedal in skoro dobesedno ponovil njiju pogovor.

"Ah, to je popolnoma nji podobno," je vzkliknil Jakob. "Zdi se mi, kakor bi jo sam slišal z lastnimi ušesi! Kakšna ženska! Da me na tako brezsrčen način izdaja!"

"Vidite torej, da bi bilo nespametno hoditi izven kroga naše začrtane obrambe. Vsak nov poizkus bi bil brezuspešen."

"O ne," je vzkliknil Jakob, "jaz se ne mislim ustaviti tu!"

Po kratkem premisleku je Jakob povzel:

"Oprostite mi, gospod, ker sem vas izpostavil pri njej takemu žaljenju. Saj bi moral to naprej vedeti, ker jo poznam. Ampak bil sem strahopetec. Kakor bi ne vedel, da bo treba iti do skrajnosti! Toda zdaj sem pripravljen in storil bom!"

"Kaj mislite s tem?"

"S tem mislim, da bom šel h grofici Klavdijevi ter ji povedal ——'

"Ah!"

"Ali mislite, da se bo tudi meni v obraz drznila lagati? Ko jo bom imel enkrat pred svojimi očmi, jo bom prisilil, da prizna zločin, za katerega mene dolže."

Folgat je obljubil Seignebosu, da ne bo ničesar povedal jetniku, kar jima je povedala Marta, toda zdaj je videl, da ni več vezan na to obljubo.

"Kaj pa, če grofica ni kriva?" je vprašal.

"Kdo pa naj bi bil kriv?"

"Kaj če je imela kakega pomočnika ali sozarotnika?"

"Nu, če je tako, mi bo morala povedati, kdo je bil ta človek. Ne bojte se, pripravil jo bom do govorjenja! Jaz nočem biti onečaščen. Nedolžen sem in nočem ostati v zaporu!"

"Bodite previdni," je rekel mladi odvetnik. "Naša obramba je itak zelo otežkočena, torej ne delajte je še težje."

"Previden bom."

"Kaka burna scena bi nas utegnila pokopati."

"Ne bojte se!"

Gospod Folgat ni rekel ničesar več. Zdelo se mu je, na kak način da bo poskusil Jakob priti iz zapora. Toda o tem ga ni vprašal, kajti v lastnosti njegovega branitelja, ni smel tega vedeti, ali se je moral vsaj delati, da ne ve.

"Gospod, zdaj vas pa prosim neke usluge."

"Kakšne?"

"Vedeti želim namreč kolikor mogoče natančno, kako je urejena hiša, v kateri prebiva zdaj grofica Klavdijeva."

Ne da bi mu odgovoril z eno besedo, je Folgat potegnil iz žepa list papirja ter mu nanj narisal načrt hiše, v kolikor mu je bil znan. Narisal mu je načrt vrta, veže in sprejemnice.

"In grofova soba?" je vprašal Jakob. "Kje je ta?"

"V prvem nadstropju."

"Ali ste gotovi, da grof ne more iz postelje?"

"Dr. Seignebos mi je rekel tako."

Jetnik je bil zadovoljen.

"Torej je vse prav," je rekel. "Zdaj vas pa samo še prosim, moj dragi gospod branitelj, da poveste Dioniziji, da jo moram še danes videti, in sicer čimprej mogoče. In prosim vas, žurite se."

Gospod Folgat se je res tako požuril, da je bil dvajset minut pozneje že pri Šandorovih. Povedal je Dioniziji, da jo želi Jakob videti, in čim je deklica to slišala, je rekla:

"Pripravljena sem."

Poklicala je eno svojih tet in ji rekla:

"Pojdiva, teta Elizabeta. Jaz odidem ven, in ti boš šla z menoj."

Jetnik je tako zanesljivo pričakoval prihoda svoje neveste, da je bil že v sprejemnici, ko je prišla Dionizija. Čim jo je zagledal, je prijel njeni roki ter ju pritisnil na ustni, rekoč:

"Oh, moja duša, kako naj se ti zahvalim za tvojo dobroto? Vse svoje življenje ti ne bom mogel biti dovolj hvaležen."

Nato se je obrnil k njeni teti in rekel:

"Storite mi to ljubav in stopite nekoliko ven, kajti največje važnosti je, da nihče ne sliši, kar bom povedal Dioniziji."

Dobra ženska je brez besede odšla iz sobe na hodnik. Dionizija je bila zelo presenečena, toda Jakob ji ni dal časa, da bi izpregovorila besedo.

"Dionizija, prav tukajle si mi povedala, da če bi želel pobegniti, da bi mi jetničar Blangin k temu pomagal; ali ni tako?"

Mlada deklica je odstopila za korak in zajecljala:

"Da; ali hočeš zdaj pobegniti?"

"Nikoli! Pod nobenimi pogoji! Toda saj se boš spominjala, da sem ti takrat rekel, da bo morda napočil dan, ko bi si želel par ur prostosti."

"Spominjam se."

"Prosil sem te, da govori tozadevno z jetničarjem."

"Storila sem tako in za denar je vedno pripravljen storiti to, kar zahtevaš."

"Torej prav," je rekel; ta čas je zdaj napočil. Jutri bi bil rad ves večer odsoten. Od tu bi rad odšel okoli devetih, nazaj pa pridem okoli polnoči."

"Dionizija ga je prekinila:

"Čakaj," je rekla, "poklicala bom Blanginko, jetničarjevo ženo."

Ko je prišla Blanginka, ji je deklica razložila Jakobovo željo, nakar je jetničarjeva žena odgovorila:

"Popolnoma vas razumem, in če bi bila jaz gospodar, vam takoj ustrežem. Toda Blangin je gospodar jetnišnice. On ni slab, toda gledati mora na svoje dolžnosti. Mi nimamo ničesar drugega kakor to službo, ki nas preživlja."

"Ali vam nisem že več plačala, kakor je vaša služba vredna?"

"Oh, saj vem, da se ne krčite glede plačila."

"Obljubili ste mi, da boste govorili s svojim možem o tem."

"Saj sem, toda ——"

"Dala bi vam toliko, kolikor sem vam dala že prej."

"V zlatu."

"Da, če hočete v zlatu."

Jetničarkine oči so zažarele, toda takoj je bila zopet mirna. 'Če je tako, bo moj mož najbrž pristal. Zdaj grem k njemu, da ga pripravim na to, nakar lahko sami ž njim govorite."

Ko je jetničarka odšla, je vprašal Jakob Dionizijo:

"Koliko si dozdaj že plačala Blanginu?"

"Sedemnajst tisoč frankov."

"Ta dva človeka sta tolovaja."

"Ah, kaj denar! Želela bi, da bi bila oba midva brez novčiča, samo da bi bil ti prost.

V naslednjem trenotku se zaslišijo na hodniku težki ječarjevi koraki. Vstopil je jetničar, s kapo v roki.

"Moja žena mi je vse povedala," je rekel, "in jaz sem zadovoljen. Toda treba je, da se razumemo. To ni malenkost, kar zahtevate sedaj od mene."

Jakob ga je prekinil in rekel:

"Jaz ne mislim pobegniti; hočem se odstraniti samo za nekaj časa. Čez par ur bom prišel nazaj, za kar vam dam svojo častno besedo."

"Oh, saj to ni tisto, česar se bojim. Če bi hoteli res pobegniti, vam na stežaj odprem vrata. Jetnik, ki pobegne, — nu, to se vsak dan dogaja, ampak jetnik, ki pobegne samo za par ur, potem pa pride nazaj — — Recimo, da vas v mestu kdo vidi? Ali da bi kdo prišel ter hotel z vami govoriti medtem, ko bi bili vi zunaj. Kaj naj v takem slučaju rečem? Jaz sem pripravljen na to, da me odpuste iz službe, kajti za to se mbil plačan. Ampak, da bi bil sojen kot vaš sozarotnik in pomočnik in vržen v ječo. . . Vidite, to je tisto, česar se bojim.

Vse to je bila očividno samo pretveza.

(Dalje prihodnjič)

—o—

POVEJ MU TO!

Ak' slišal boš, oblaček ti
fantiča žvižgat in prepevati,
povej mu ti, povej mu to:
njegovi ljubci je hudo!

Ak' videl boš, oblaček ti,
da on po cestici hiti,
ustavi ga, povej mu to:
srce je devi žalostno!

Zakaj hiti čez travnike?
Čez loge in čez tratice?
Mar njega ne bo več nazaj?
Zgubljen je zanjo lepi raj.

Po vrtu hodi dan na dan,
in gleda tje na ono stran,
kdaj prišel dragi bo nazaj,
da raj bo zanjo kot nekdaj.

Že šteje ure in noči —
al' njega pa le vendar ni.
Oblaček ti, povej mu to:
njegovi ljubci je hudo!

Če čuje on njen srčni klic,
naj bo potem veselih lic;
naj vriska, poje prav glasno,
in k nji naj pride po slovo.

V spomin mu dala bo srce,
lepe duhteče nageljne,
pa cvetko ljubko: "Ne zabi me,"
da si vsadi jo v srce.

Marjanca Kuharjeva.

OVČAR MARKO

Janez Jalen

"Kaj se obotavljate, mrhe! — Krajcpataljon! Grajft in Gottes Namen an!" In je užgal vsakega konja, ki ga je dosegel.

Konji so v divjem diru tekli proti Jezercem.

Na vrhu Črvivce pa je zaploskala Mica in s svojim mogočnim glasom izpodbujala razdivjano živad: "Uraaa! Uraaa, Uraa!"

Žorga se je podvizal z voli. Tudi on je pognal vso svojo čredo takoj za mostom v tek.

Po vsem Zavrhu, tudi v najbolj skrito volčjo jamo in v najbolj teman medvedji brlog so se morali slišati konjski in volovski zvonci, tako sta pridrevili obe čredi na Jezerca.

In konjar, kirasir Tomaž, in žorga Boštjan, volar, sta se skupaj naselila. Oba v Bohinjčevo kočo.

Veselo so trgali konji gosto muravo, voli pa drugo travo, ko jim murava smrdi.

Od vseh strani pa so se oglašale kukavice. In čim više je lezla senca v Bukovo peč, tem bolj na redko so kukale in so popolnoma obmolknile, ko je tudi z vrhov Begunjšice, Vrtače in Stola izginilo solnce,

Psi niso noben dan več usledili v Pečeh zverjadi, kakor da bi jo Tomaž s konji in Žorga z voli zares potisnila v goščo.

V jutranjem solncu sta za križem na vrhu poti brezskrbno poležavala Jok in Marko. V Pečeh pod njima je pasel Volkun Markove jarce, Jok pa je svoje pustil pri Svetem Lovrencu Hrustu; še nikoli mu jih ni, da ga preizkusi, ali bo ostal sam pri tropu, ali bo prišel, prav potepeno, po sledi za ovčarjem. Vse je kazalo, da se bo "španec" dobro obnesel.

Blejsko jezero se je lesketalo okrog cerkve na otoku in Sava se je kakor srebrn pas previjala med gmajnami, gozdovi in polji. Izza Babjega zoba so se belile bohinjske gore, Črna prst, Podrta gora in Bogatin. Najlepši je bil Triglav, kjer prebivajo bele žene. In v koliko dneh bi prehodil človek nepretrgano sleme samih visokih gora od Rjavine do Kepe?

Domači vrhovi, Begunjšica, Vrtača in Stol z Belšico, so bili tako blizu, da bi jih lahko kar z roko prijel.

Ugotovila sta tudi, da se danes vidi Ljubljana.

Pa vse samo mimogrede, ker sta z očmi spremljala vozove, ki so na moste okrog peljali na Jezerca majercam basengo: lonce in sklede, pinje in škafe in posteljnino.

Na Voglu pa sta Lukež in Tevž pognala na pot čez Vrh krave. Pred njimi in za njimi so šli moški, s platnenimi vrečami preko ramen, in ženske, z rožastimi škafi na glavah. Oboji so nosili posodo za mleko.

Ko so se prvi pokazali izza skale, je pocukal Jok Marka za životnik: "Bi se utegnil kdo ob naju obregniti, da lenobo paseva. Prikrijva se jim."

Po vseh štirih sta se preselila za grm in razgrnila toliko veje, da sta videla na pot.

Med prvimi je prisopla Rotija s košem na hrbtu.

Marko je pozabavljal proti Joku: "Eno samo kravico je dela v planino, pa nese posode za tri dobre mlekarice. Kaj misli, da bosta tudi junica in voliček molzla."

"Za Tevža nese. Boš videl, da bo prišel prazen."

"Če bi trikrat eno noč moral prehoditi pot od doma na Jezerca in nazaj, svoji mami ne bi pustil nositi basenge. Grdo je to od Tevža."

"Preveč ga ima rada, ko ima samo njega."

"To bo še Tevžu žal, kadar mu bo mama umrla."

"Kakor ga je naučila, takega ima."

"Prizvonile so krave. Pod parklji jim je hreščal pesek. Jok in Marko sta se pričela glasno pogovarjati, pa jih na pot ni nihče slišal.

Spet ni bilo Marku všeč: "Oba velika zvonca, krniški in rodinski, zadaj nekje pojeta. Kaj da ga prva krava ne nosi?"

"Čigava pa je?"

"Trlejeva."

"Kateri dve pa ga nosita?"

Marko je previdno dvignil glavo nad grm in pogledal: "Krniškega Podrobarjeva, rodinske ga pa Honova."

"Trlej je bolj vesel, če gre njegova krava brez zvonca prva, kakor če bi ji obesil na vrat veliki zvon svetega Klemena, pa bi med zadnjimi hodila. Mar mu je. Podrobarju in Honu pa je. Lukež je prav naredil. Zakaj bi si po nepotrebnem nakopal zamero. Saj vsi vemo, in Trlej tudi, da oblastne ljudi vsaka smet boli."

Pa je res Lukež znal. Zastavil je tretjineka naprej in se je drugih tako ognil, da je ostal sam z ženo pri križu.

Marko in Jok sta pridržala sapo.

"Lenka, sedaj boš šla nazaj."

"Lukež, naj grem na Jezerca s tabo. Še postlala bi ti rada."

"Nič ne pojdeš. Do križa sva se govorila." že je praznil njen jerbas in polnil svojo bisago.

"Dolgčas mi bo doma. Tri mesece te ne bo."

"Kaj res misliš, da te imam tako malo rad."

"Saj ne boš utegnil."

"Zakaj pa so noči. In jaz, kakor fant."

"Lukež!"

Pobožal jo je po licu.

"Še pomoliva malo," je opomnila Lenka.

In sta prosila božjega varstva; pa ne sebično vsak zase, ne: on za ženo, ona za moža.

"Z Bogom!"

"Srečno!"

Vse mu je Lenka hotela dati še psička žabo je zapodila za možem, da mu ne bo Zavrhom preveč dolgčas.

Jok je zašepetal Marku: "Ne vem, ali bo tale kužek prišel s planine. Pa je le prav naredila."

"Kdo bi bil mislil, da se ima ta tako rada."

Nazadnje so prignale majerce prašiče.

Frčejeva Reza jih je vabila za sabo z narobkanim čerhom turščice.

Brkovčeva Franca, Mihov deklič, jim jo je včasih iz cajnice posula.

Bajtnikova Mica jih je s šibo priganjala.

Trlejeva Meta je pa z rokami ploskala in jih zavračala in se je za vsak prazen nič na glas smejala.

Marko se je pokazal: "Meta, zvonec obesi prvemu, da potegnejo vsi pujsi za njim."

"O, Marko!"

"Kmalu priženi za nami."

"Še ta teden."

"Na, na, pujs!"

In so se razšli.

Za krniškim mostom je žaba zabevskal. Izsledil je zajčka in ga podil v rovte. Naenkrat je sam zacvilil. Jok je takoj vedel:

"Ta ne bo videl Jezerc. Hitro si ga je privoščil volk."

"Lenki bo hudo."

"Bo — moj "španec" je pa le vzdržal."

"Dober pes bo."

"Kaže."

In sta odšla vsak k svojemu tropu.

* * *

(Dalje sledi)

—o—

Povodenj v raznih krajih Floride

Fort Myers, Fla., 20. junija. Reka Caloosahatchee je tako narastla, da je poplavila bližnjo okolico. Mesto La Belle stoji štiri čevlje pod vodo. Prebivalci rabijo čolne, da se prevažajo od ene ulice do druge.

Posebni slovenski izlet
V LJUBLJANO
na znanem hitrem parniku
"PARIS"
francoske linije
30. junija, 1930

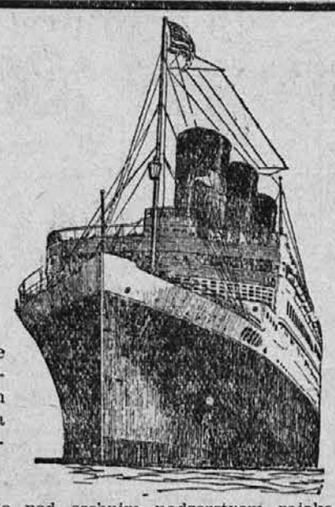

JOHN VOLEK

skozi Havre in Paris. Najkrajša in najugodnejša pot za Slovence.

Izletniki bodo pod osebnim nadzorstvom rojaka John Volek-a, upravitelja tretjega razreda oddelka francoske črte v newyorškem uradu. Vsaka ugodnost vam je jamčena. Fine zasebne kabine in zabava. Znana francoska hrana in pijača.

NE ZAMUDITE TO PRILIKO

Rezervirajte si prostor sedaj pri vsakem pooblaščenem zastopniku ali

French Line

26 Public Square Cleveland, O.

Znižane cene!
KUPITE SEDAJ IN PRIHRANITE SI DENAR

$1.50 pralne obleke za žene s kratkimi rokavi ali brez rokavov, dobro narejene ter lepe barve, mere 16 do 52, znižane na ..... 98¢

$1.50 full fashion nogavice za dame ..... 98¢ in $1.29

75c Princess Slip, dobro narejeni, 36 do 44, po ..... 59¢, dva za $1.00

Imam tudi zalogo blaga na jarde, spodnjo in vrhno obleko za može, žene in otroke.

John Rožanc
15721 Waterloo Rd.

INTERNATIONAL BOWLING CLUB
v zvezi s Slovensko Hranilnico
(International Savings and Loan Co.)
priredi običajni
LETNI PIKNIK
V SREDO 25. JUNIJA
NA MOČILNIKARJEVI FARMI

Vabljeni so delničarji, vlagatelji, prijatelji in splošno občinstvo. Pripravlja se običajna izvrstna zabava.

Prost vstop na zabavni prostor!

Zakaj si podaljšati bolezen?
$10.00 X-žarki preiskava za $1.00
Za hitro in gotovo olajšanje akutnih in kroničnih bolezni, moških in žensk, se posvetujte z Doctor Bailey-jem, ki je z uspehom zdravil tisoče ljudi v zadnjih 30 letih. Vse bolezni v krvi, koži, hemoroide, otrpnenje žil, v želodcu, pljučih, odprtih ranah, visok pritisk krvi, ledice, kronično gnojenje, hitro ozdravimo. Ker se nahajamo v kraju, kjer ni drag rent, imamo lahko nizke cene. Če so sami zdravite, ali rabite zdravila nepravilno, je nevarno.
Doktor BAILEY "specialist"
Soba 402, 737 Prospect Avenue, Cleveland, O.
Uradne ure: 9:30 do 7:30 dnevno, ob nedeljah samo po dogovoru.
Mi govorimo slovensko

MOŠKA OBLEKA
vestno sčiščena in zlikana samo za **80c**
Ako pridemo na vaš dom iskat in nazaj pripeljemo, pridenite še 20c
The Frank Mervar Co.
SLOVENSKA ČISTILNICA
5921 Bonna Ave. Tel. HEnderson 7123
Odprto do 8. ure zvečer

RED STAR MALT SYRUP
JE BOLJŠI — POSKUSITE GA